

PAULIINA MÄKELÄ: PNEUMA

LAHDEN KULTTUURIOHJELMAN 7.-LUOKKALAISTEN
VIERAILUT MALVASSA 2025

OPETTAJAN MATERIAALI

SISÄLTÄÄ

Ohjeita, tietoa ja tehtäviä

VIERAILU PÄHKINÄNKUORESSA

Vierailut ja toiminta toteutetaan opettajan johdolla ja vastuulla.
Materiaalipaketti on opettajien käytettävissä ja sovellettavissa.

Vierailun kesto 1 tunti.

MALVA

HEI OPETTAJA TAI OHJAAJA!

Keväällä 2025 7.-luokkalaiset opettajineen voivat tehdä kulttuuriohjelman vierailun Lahden visuaalisten taiteiden museo Malvaan ja siellä Pauliina Mäkelän Pneuma -näyttelyyn. Käynnillä on mahdollista tutustua myös Ahtoon ja Käymistilan seinämaalaukseen.

Museovierailu tarjoaa koulun ulkopuolisen oppimisympäristön, jota opettaja voi hyödyntää parhaaksi katsomallaan tavalla osana omaa opetustaan. Tämän lisäksi Malva ja Lahden kaupungin perusopetuksen kulttuuriohjelma tarjoavat opettajien käyttöön tämän materiaalipaketin, jota he voivat halutessaan hyödyntää. Materiaalipaketti pitää sisällään näyttelyn ja tutustuttavien teosten esittelyn sekä siihen liittyviä kysymyksiä ja tehtäviä. Mukana on myös ehdotus museovierailun aikataulutuksesta.

Kaikki materiaalissa oleva on tarkoitettu avuksi, ei rajoittamaan: opettaja tai ohjaaja voi soveltaa materiaalia oman ryhmän ja opetustarpeen mukaan, tai vaikka jättää materiaalin kokonaan hyödyntämättä ja

tehdä jotain ihan muuta! Pääasia on, että taidemuseo asiana tulee tutuksi ja Malva tarjoaa jotain uutta koettavaa.

Keskustelkaa oppilaiden kanssa etukäteen mihin museoon ja näyttelyyn olette tulossa tutustumaan. Tarkemmat ohjeet museoon saapumisesta ja siellä toimimisesta löytyvät osoitteesta

<https://www.malvamuseo.fi/tee-ja-koe/opi-malvasa/neljasluokkalaisten-kulttuurivierailut/>

Ohjeistus on hyvä käydä läpi oppilaiden kanssa ennen museoon saapumista.

Pneuma -näyttely on esillä Malvan 3. kerroksessa. Ahto on 1. kerroksessa Valogalleriassa ja Käymistila 4. kerroksessa.

Tervetuloa Malvaan ja kulttuurin pariin!

AJANKÄYTTÖEHDOTUS

Pneuma -näyttely, 3. kerros
40 min.

Käymistila: Jenni Niskalan seinämaalaus, 4. kerros
10 min.

Ahto -teos Valogalleriassa, 1. kerros
10 min.

> 60min.

TEHTÄVÄT

Tähän materiaaliin on koottu tietoa sekä kysymyksiä ja tehtäviä hyödynnettäväksi museokäynnillä.

Opettaja voi pyytää asiakaspalvelijalta lipunmyyntipisteestä tehtäväkortit käyttöönsä museovierailulle. Korteissa on tehtävät, jotka löytyvät myös tämän materiaalin lopusta. Korttisettejä on 10 kpl.

Lisäksi pyydettyä saatavilla on kirjoituslustoja, paperia ja kyniä, jos haluatte sellaisia vierailunne käyttöä.

HUOMIOITAVAA

> Sisältöä voi painottaa haluamallaan tavalla.

> **HUOM!** Jos koulustanne tulee kaksi ryhmää yhtä aikaa Malvaan, on opettajien huolehdittava siitä, että ryhmät eivät mene Pneuma-näyttelyyn yhtä aikaa, vaan toinen ryhmä tutustuu ensin Ahtoon ja Käymistilaan. Näin näyttelyyn ei synny liiallista ruuhkautumista ja näyttely- ja teosturvallisuus säilyy.

> Liikkukaa museossa opettajan johdolla yhtenä ryhmänä.

> Muistakaa teosturvallisuus - teoksiin ei saa koskea! Seiniin tai näyttelyrakenteisiin ei saa nojailla.

> Näyttelysaleissa on keskusteluoppaita, joilta voi kysyä näyttelyyn ja museoon liittyviä asioita. He vastaavat ja keskustelevat mielellään kanssanne.

> 3. kerroksen Valoparvella on yleisökäyttöön suunnattu Pneumaan liittyvä tila, jossa on mahdollisuus piirtää tai tehdä oma projisio. Tilassa on myös istuimia. Voitte halutessanne hyödyntää tilaa.

Pauliina Mäkelä: PNEUMA

1.11.2024 - 11.5.2025

Malvan 3. kerroksen näyttelysalissa

TAUSTAA NÄYTTELYSTÄ JA TAITEILIJASTA

Pauliina Mäkelä tekee taidetta monipuolisesti, luoden niin kuvituksia, piirustuksia kuin esitystaidetta. Hänet tunnetaan realistisista ja unenomaisista piirroksistaan, joihin hän yhdistää kokeellisia ja perinteisiä tekniikoita.

Tiedätkö mitä realismi tarkoittaa?

Realistisuus tarkoittaa sitä, että asiat nähdään ja esitetään sellaisina kuin ne todellisuudessa ovat. Realistisuus taiteessa tarkoittaa sitä, että taiteilija pyrkii kuvaamaan maailmaa ja ihmisiä mahdollisimman tarkasti ja totuudenmukaisesti.

Näyttelyn nimi Pneuma tarkoittaa hengitystä ja liikkuvaa ilmaa – elämän voimaa. Mäkelälle tuuli ja henkäys edustavat elämän ohikiitävyyttä ja haurautta, mutta myös elämää kannattelevaa voimaa.

Näyttelyssä on esillä monenlaisia teoksia: piirustuksia, printtejä, ilmaveistoksia, projisointeja ja video. Vanhemmat työt ovat vuodelta 2020, mutta yli puolet teoksista on uusia. Näyttelyssä keskeistä on lyijykynällä piirtäminen, piirretty kuva. Mäkelä tutkii, miten piirretty kuva voi saada uusia merkityksiä eri esitystavoissa. Esimerkiksi projisoinneissa printit muuttuvat liikkeeksi, joka tekee kuvista eläviä ja moniulotteisia. Häntä inspiroivat juuri tekniikoiden rajoitukset, jotka avaavat ovia luovalle ajattelulle.

Projisointi tarkoittaa heijastamista, esimerkiksi kuvan heijastaminen valkokankaalle.

Printti tarkoittaa painotuotetta, esimerkiksi kuva on painettu tai tulostettu toiselle materiaalille. Tästä esimerkkinä teos Aer 2, jossa originaali piirros on väritetty digitaalisesti tietokoneella ja printattu kankaalle.

Teokset sisältävät tarinallisia ja symbolisia vihteitä ja avautuvat katsojalle hitaasti, tutkimalla. Jokaisella on oikeus tulkita teoksia omalla tavallaan eikä haittaa vaikkei teoksia ymmärrä. Kuva saattaa herättää sinussa jonkun tunteen.

Keskeistä näyttelyssä ovat elämän yllätyksellisyys ja se, miten meidän ihmisten sisäinen ja ulkoinen maailma kohtaavat. Teokset käsittelevät elämän ennalta-arvaamattomuutta ja hetkellisyyttä. Epävarmuus voi joskus tarjota lohtua – elämä osaa yllättää ja kannatella.

Pauliina Mäkelä asuu ja työskentelee Turussa. Hän on opiskellut Lahdessa Muotoiluinstituutissa graafista suunnittelua, mikä tarkoittaa ympäröivän visuaalisuuden suunnittelua, grafiikoiden tekoa. Tunnetuin kuvitustyö on Paula Norosen Supermarsu-kirjat.

TEOSNOSTO:

The flowers listening to our bones
2020, suurtuloste piirustuksesta

Mäkelä teki alunperin teoksen Kotka Art -näyttelyyn, jossa teemana oli maailmanloppu. Teoksen tekovaiheessa tuli korona-pandemia ja tilanne muokkasi lopputulosta. Mäkelä löysi vallitsevasta tilanteesta myös lohdullisen näkökulman: maailmanloppu ei tarkoita kaiken loppua, vaikka se olisikin ihmiskunnan loppu, tällöin muulle tulisi tilaa kukoistaa. Teos kuvaa elämän kiertoa ja luonnon sykliä sekä asioiden yhteyttä toisiinsa. Originaali teos on noin A3-kokoinen.

Teoksessa on paljon katsottavaa. Mäkelän työskentelytapa on hidas ja hän miettii paljon kuvan rakennetta. Häntä kiinnostaa rakentaa kuva niin, että siinä voi viipyillä, ja että kuva avautuu katsojalle pikkuhiljaa. Teoksessa kuvatuista kasveista osa on oikeita ja osa keksittyjä, teoksissa on paljon mielikuvitusta mukana. Osa kasveista koostuu useista kasveista.

Etsi teoksesta sinulle tuttu kasvi. Etsi myös mielikuviuskasvi. Voitte keskustella mitkä kasveista ovat oikeita ja mitkä keksittyjä. (Hyasintti, apila, orvokki ainakin löytyvät.)

Pauliina Mäkelä haluaa tuoda taiteessaan esiin asioiden monimutkaisuuden. Hän pohtii paljon, miten sanat ja kuvat eroavat toisistaan. Kuvissa voi näyttää sellaista, mitä sanat eivät aina tavoita. Tämä on yksi syy, miksi Mäkelä piirtää. Sanat voivat pelkistää asioita liikaa, mutta kuvilla voi esittää asioita monipuolisesti ja antaa niiden rönsyillä eri suuntiin. Hänelle on tärkeää tutkia, miten erilaisia asioita voi kuvilla kertoa.

Pitääkö sinun mielestäsi taidetta ymmärtää?

TEOSNOSTOT:

Aer 1

Ilmaveistos

(Keskellä näyttelysalia)

Hiljalleen, uneliaasti hengittävä kukka. Koko näyttelyn alkuajatus oli ilma, joka liikuttaa jotain. Veistos on hengittävä muoto, teos tutkii muotoa ja liikettä. Mäkelän tuotannossa tämä on uudenlainen teos, jonka toteuttamisessa Mäkelän äiti on myös ollut mukana.

Pauliina Mäkelä on piirtänyt paljon lapsesta asti, ja hänen perheensä vaikutti voimakkaasti hänen taiteelliseen kehitykseensä. Isä valokuvasi ja äiti teki käsitöitä ja ompeli. Tämä ympäristö innosti Pauliinaa ja vahvisti hänen intohimoaan taiteeseen. Pauliina on saanut paljon tukea ja kannustusta perheeltään ja lähipiiriltään, mikä on ollut tärkeää hänen urallaan. Tämä tuki on auttanut häntä jatkamaan ja kehittymään taiteilijana. Hän ajattelee, että ympäristön kannustuksella on valtava merkitys ihmisen kehitykselle, ja sille että me näkisimme omat vahvuutemme.

Piirtoheitinprojisiot:

1. Ghost note

2. Parallel pool

3. Shadow mixture

4. Daisy's dream

5. Metamorphosis II

(Keskellä näyttelysalia)

Kaksi piirtoheitintä heijastaa seinälle projisiot, jotka muodostavat teoksen. Teoksissa on mukana liikettä, ilmaa ja vesielementti. Teokset tutkivat, miten kuva muuttuu ja miten rajallisin keinoin voi saada kuvan elämään. Teokset toistavat näyttelyn aiheita ja teemoja, jossa keskiössä on sykliäisyys ja elämän rajallisuus. Ne luovat samalla unenomaisia näkymiä. Lähtökohtana teoksissa on lyijykynäpiirroksiset.

Piirtoheittimissä Mäkelää viehättää laitteen rajallisuus, jossa on vaan valo ja peili, vastavirtana digitaalisuudelle. Hänelle käsillä tekeminen on mielekäästä.

Mistä osista teos koostuu?

Ympäröivä maailma on digitaalista sisältöä täynnä. Miksi käsityö ja fyysinen tekeminen voivat tuntua erityiseltä verrattuna digitaaliseen luomiseen? Miten eri välineet voivat vaikuttaa taideteoksen lopputulokseen?

Coexistence

2020, lyijykynä paperille

(Vihreässä seinäkkeessä)

Teos käsittelee lajienvälisyyttä, ihminen ja luonto kietoutuvat teoksessa yhteen. Teemana on ihmisen ja luonnon yhteys. Mikroskooppiset rihmastot limittyvät isoihin eliöihin. Kukkat ovat lihansyöjäkasvin kukkia, mikä viittaa luonnon kiertokulkuun. Teoksesta on tehty myös värillinen tekstiilikudos.

Mäkelä tekee teoksensa piirtämällä. Lyijykynä on yksinkertainen ja tuttu väline, jossa on kuitenkin äärettömästi mahdollisuuksia, ja missä voi kehittyä loputtomasti. Piirroksissa on kyse valosta ja varjosta, mutta on monimutkaisempaa pohtia,

miten kaikki elementit asettuvat teokseen. Mäkelä on aiemmin käyttänyt muitakin tekniikoita, mutta valinnut nyt välineekseen lyijykynän - rajaaminen on hänen mielestään hedelmällistä ja tärkeää. Myös esimerkiksi piirtoheittimet ovat rajallisia ja se ruokkii kokeellisuutta: joutuu pohtimaan, mitä välineillä pystyy tekemään.

For Which We Have No Name

2024, lyijykynä paperille
(Näyttelysalin takaosassa)

Teos liittyy suoraan näyttelyn teemaan: liikkuvaan ilmaan, atmosfääriin, tuuleen. Hahmot ovat Mäkelän teoksissa aina suhteessa ympäristöön, ne kuvaavat läsnäoloa.

Kuvat ovat enemmän aavistuksia kuin vastauksia: niissä olennaisia asioita ovat mm. pysähtyminen, hetki, pysähdyskuva, ajallinen ulottuvuus. Teokset ovat tarinallisia fragmentteja, hetkiä. Kasvoja päin lentävät lehdet kuvaavat sattumanvaraisuutta ja kontrolloimattomuutta. Kasvit, kukat, korvat ja kaikki orgaaninen ovat toistuvia asioita teoksissa.

Mäkelä kuvailee itse teoksiaan käsitteellä surrealistinen orgaanisuus. Teoksissa sisäinen ja ulkoinen sekoittuvat keskenään: samaan aikaan kuvaa mielentiloja ja sisäistä vs. kuvassa oleva hahmo. Nenät ja korvat ovat aukkoja ja väyliä näiden välillä.

Jäikö jokin teos erityisesti mieleenne ja miksi?

Onko jokin yksityiskohta tai tunne, joka jäi erityisesti vaivaamaan?

Taide voi olla hyvin henkilökohtaista ja herättää erilaisia tunteita ja ajatuksia. Sen ei tarvitse aina olla täysin ymmärrettävää, mutta se voi silti olla merkityksellistä. Toivottavasti olette saaneet museokäynnillä uusia näkökulmia taiteeseen ja sen kokemiseen!

TEHTÄVIÄ:

Liikkeen videoiminen ja hidastus

Kuvaa puhelimen kameralla lyhyitä hidastettuja/nopeutettuja videoita näyttelyn liikkuvista veistoksista tai projisoinneista.

Miten muuttunut liikkeen vauhti muuttaa teoksen tunnelmaa?

Liikkeen vangitseminen

Ota näyttelyssä kuvia yksityiskohdista tai teoksista, joissa näkyy liikettä.

Kuinka hyvin ilman liike on mahdollista vangita sekä piirroksin että valokuvaamalla?

Ötökän elämää

Näyttelyn yhtenä teemana on elämän monimuotoisuus. Ota kuva toiseuden näkökulmasta. Miltä näyttelyssä olevat ihmiset, teokset näyttäytyisivät jonkin pienenpienen hyönteisen näkökulmasta?

Suosikkiteos paritehtävänä

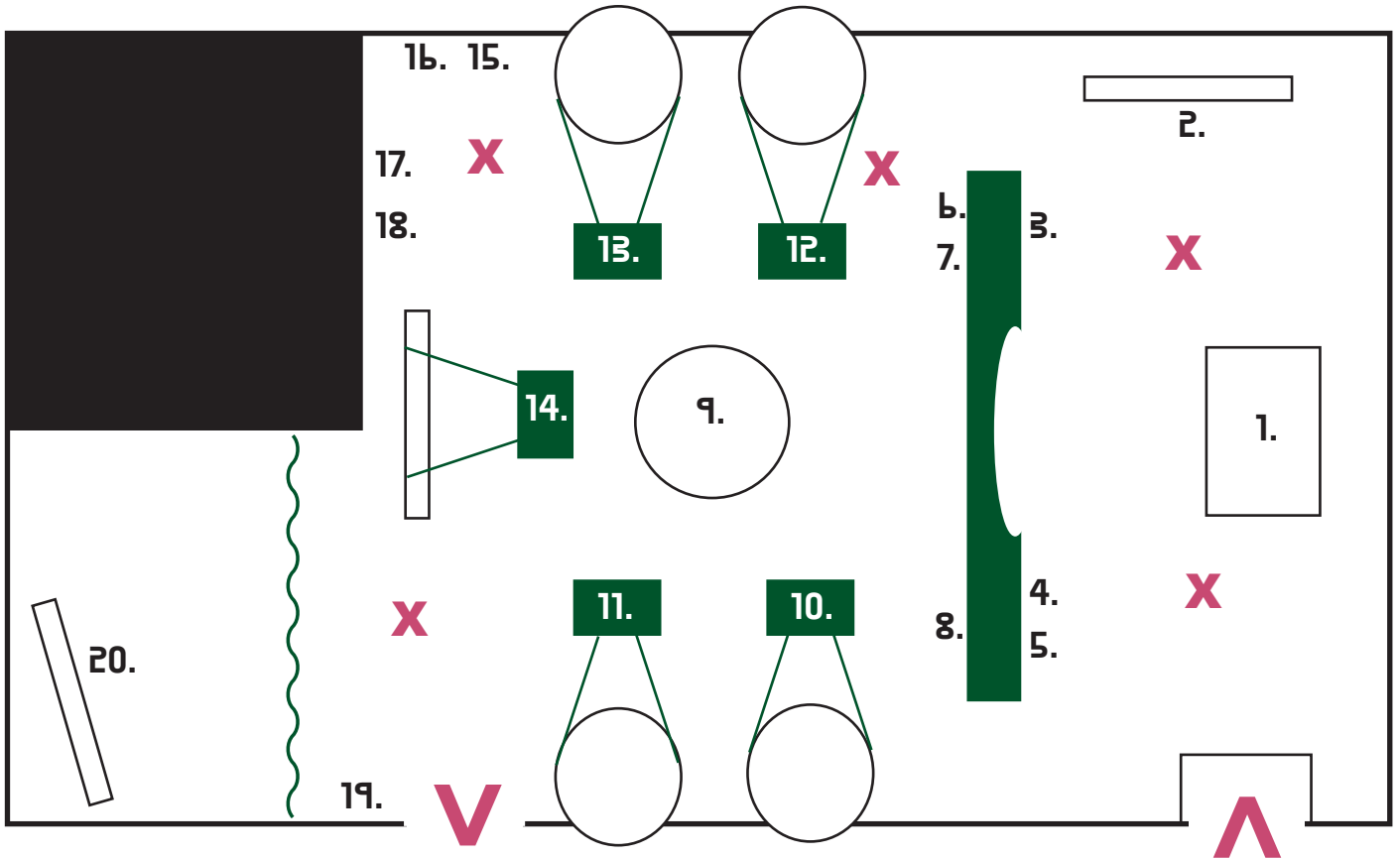
Kuvaa oma suosikkiteoksesi niin ettei kaverisi näe. Kuvaile kaverille teosta niin kuin kuvailisit sitä ihmiselle, jolla ei toimi näköaisti. Arvaako kaverisi, mistä teoksesta on kyse?

tai

Lähetä kuva suosikkiteoksestasi ihmiselle, joka ei ole tässä tilassa, esim. huoltajalle tai muulle tärkeälle ihmiselle. Kerro, missä olet sekä lähettä terveisiä näyttelystä.

Monimuotoisuus

Kuvaa teos, jossa näet elämän monimuotoisuutta. Keskustele kaverin kanssa, mitä monimuotoisuus sinun mielestäsi tarkoittaa.

Teokset:

1. Aer 2
2. The flowers listening to out bones
3. In the Realm Of Fume and Foam
4. Pneuma I
5. Pneuma II
6. Orexis
7. Coexistence
8. Slow reflector
9. Aer 1
10. Ghost note
11. Parallel pool
12. Shadow mixture
13. Daisy's dream
14. Metamorphosis II
15. For Which We Have No Name
16. Tiger Lily
17. Phantasmagoria III
18. Phantasmagoria I
19. Hidden gardens
20. Kultapalmut

X = Tilaa ryhmälle pysähtyä

KÄYMISTILA

Seinämaalaus

Jenni Niskala: Olossa ja menossa, 2023

Lahden visuaalisten taiteiden museo Malva tilasi suurikokoisen seinämaalauksen juhlistaakseen ensimmäistä toimintavuottaan. Toteuttajaksi valittiin kuvataiteilija Jenni Niskala. Teos on oodi museovierailulle, haaveilulle ja menossa olemiselle. Se voi olla kotoa irtaantumista, maiseman vaihtamista tai toisten maailmojen kohtaamista.

Seinämaalaus on suunniteltu museon tunnelmaa ja käymistilan tilaa ajatellen. Se on koostettu osittain Niskalan aiempien taidegraafikkana painettujen teosten yksityiskohdista. Suunnitteluprosessissa teokseen on tuotu erilaisia maalaamisen ja liikkeen jälkiä, joita käyttämällä Niskala on pohtinut millaisilla tavoilla voi muodostaa suuren maalauksen.

Niskala kertoo miettineensä tarkkaan tilan käyttötarkoitusta, jossa voi sekä rauhoittua että inspiroitua. *"Olen käyttänyt ympäröiviä elementtejä teoksen suunnittelussa. Erityisesti kaunista maisemaa ja luontoa, jotka avautuvat tilan korkeista ikkunoista. Halusin teoksesta iloisen, eläväisen ja toivon sen kuvaavan elämystä, jonka museossa vieraillessa saa"*, Niskala kertoo.

Kuvataiteilija Jenni Niskala on Lahden Muotoiluinstituutista sekä Taideyliopiston Kuvataideakatemiasta valmistunut kuvataiteen maisteri ja taidegraafikko.

POHDITTAVAKSI JA TEHTÄVÄKSI SEINÄMAALAUKSEN ÄÄRELLÄ

Millaisia eri asioita maalauksesta löytyy?

Millainen tunnelma maalauksessa on?

Mitä maalauksessa tapahtuu?

Miten ison seinämaalauksen ja pienen piirroksen tekeminen mahtavat erota toisistaan?

Millaisen seinämaalauksen sinä haluaisit tehdä ja minne?

Kuvat: Karoliina Redsvén, Lahden Museot

AHTO

Upea, vuorovaikutteinen, kävijävirran mukaan muuttuva Ahto toivottaa jokaisen tervetulleeksi Malvaan.

Ahto tutkii veden erilaisia olomuotoja ja kutsuu hiljentymään moniaistisen teoksen äärelle. Kun Ahtoa pysähtyy kokemaan, teos herää henkiin: kun pysähdyt noin 1,5 metrin päähän seinästä, alkaa seinän kuva pian liikkua ja muodostaa uutta kuviota. Seinään ei tarvitse koskea. Huomatkaa myös teoksen äänimaisema.

Ahto kuuluu Malvan taidekokoelmaan ja on suunniteltu nimenomaan Malvan 15 metriä korkeaan Valogalleriaan. Taideteoksen on luonut suomalainen Ekho Collective, joka koostuu taiteen, muotoilun ja teknologian asiantuntijoista. He luovat kokemuksia, joihin voi todella uppoutua.

POHDITTAVAKSI JA TEHTÄVÄKSI AHTON ÄÄRELLÄ

Mitä asioita teos tuo mieleesi?

Mitä teos sinusta esittää?

Mitä kuulet?

Onko teoksessa kylmä tai kuuma?

Voit kokeilla seisoa teoksen edessä ensin yksin ja sitten ryhmässä. Reagoiko teos eri tavalla?

Mitä tapahtuu, jos seisot pitkään paikallasi?